

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 8143/2024
27.03.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Јасмине Стаменковић, Татјане Ђурица, Татјане Миљуш и Иване Рађеновић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из с. ..., Општина Бујановац, чији је пуномоћник Миле Ристић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Путеви Србије“, ради поништаја споразума и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Вишег суда у Врању Гж бр.2334/23 од 15.01.2024. године у седници одржаној 27.03.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Врању Гж бр.2334/23 од 15.01.2024. године, као изузетно дозвољеној.

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, па се **УКИДА** пресуда Вишег суда у Врању Гж бр.2334/23 од 15.01.2024. године у ставовима 2, 3. и 4. изреке и предмет враћа другостепеном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу П бр.140/2023 од 06.09.2023. године, ставом 1. изреке, одбијен је приговор туженог о стварној ненадлежности суда. Ставом два изреке, утврђено је према туженом да је споразум о накнади број 08-465-610 од 15.03.2012. године, закључен између тужиоца АА и туженог ЈП „Путеви Србије“, Београд, ништав, супротан принудним прописима, јавном поретку, те да не производи правно дејство. Ставом три изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име разлике између исплаћене накнаде за пољопривредно земљиште па до припадајуће накнаде за одузето градско грађевинско земљиште и то кат. парцела број .. површине 305 м2, и кат. парцела број .. површине 276 м2, а по споразуму о накнади за експроприсано земљиште број 08-465-610 од 15.03.2021. године, исплати износ од 75.530,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом 3. изреке, одбијен је захтев тужиоца којим је тражио да се на досуђени износ штете камата зарачуна од 15.03.2012. године до исплате. Ставом четвртим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу плати 305.234,00 динара, на име трошкова са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Вишег суда у Врању Гж бр.2334/23 од 15.01.2024. године, ставом 1. изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у првом ставу изреке. Ставом 2. изреке, преиначена је иста пресуда у ставовима другом и трећем изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се

утврди ништавост споразума, те да се тужени обавезе да на име разлике накнаде за пољопривредно земљиште по споразуму до припадајуће накнаде за преузето градско грађевинско земљиште на означеним кат. парцелама плати 75.530,00 динара. Ставом 3. изреке, преиначена је одлука о трошковима у ставу 5. изреке, па је тужилац обавезан да туженом плати 27.000,00 динара на име трошкова поступка. Ставом 4. изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Благовременом ревизијом тужилац побија наведену пресуду у делу у коме није успео у спору, због погрешне примене материјалног права, па предлаже да се дозволи одлучивање по посебној ревизији у смислу члана 404. ЗПП, те да се усвоји захтев тужиоца и утврди ништавост споразума о накнади за експропријацију, да се тужени обавезе да му плати 75.530,00 динара са каматом од 13.10.2019. године до исплате, као и да му накнади трошкове поступка које опредељује.

У одговору на ревизију тужени оспорава дозвољеност и основаност ревизије, па предлаже да Врховни суд ревизију одбаци или да је одбије као неосновану и потврди другостепену пресуду. Трошкове тражи.

Врховни суд оцењује да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији тужиоца на основу члана 404. ЗПП, којом одредбом је прописано да је ревизија изузетно дозвољена, због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права. У наведеној ситуацији, питање накнаде за експрописану непокретност јесте питање од интереса за равноправност грађана, односно потребно је уједначавање судске праксе, па је одлучено као у првом ставу изреке овог решења.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиоца основана. За сада се правилност примене материјалног права другостепеног суда не може испитати.

Према утврђењу првостепеног суда тужиоцу је извршена експропријација катастарске парцеле .. у површини од 305 м², и кат. парцеле .. у површини од 276 м², уписане у ЛН бр. .. ЗКУЛ ..., на основу решења Одељења за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално стамбене, грађевинске делатности и заштиту животне средине Општине Бујановац, број 08-465-610 од 30.11.2011. године. Експропријација је извршена у корист туженог ЈП „Путеви Србије“ Београд, ради изградње ауто пута Е 75 Београд – Ниш – Скопље, деоница од Грабовнице до Левосоја. Међу странкама је закључен Споразум о накнади за експропријацију дана 15.03.2012. године и утврђена је накнада за предметно земљиште од 337.650,00 динара. Планом генералне регулације Општине Бујановац из 2005. године, наведена непокретност била је обухваћена као грађевинско земљиште, али органи Општине Бујановац нису променили статус у складу са усвојеним планом генералне регулације. У време потписивања споразума земљиште је било уписано као пољопривредно земљиште.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца и утврдио ништавост споразума, а туженог обавезао на исплату разлике између накнаде обрачунате за пољопривредно земљиште које је тужиоцу исплаћено и накнаде обрачунате за градско грађевинско земљиште што је утврђено налазом вештака у износу од 75.530,00 динара. Првостепени суд образлаже да је Уредбом о утврђивању просторног плана подручја инфраструктурног коридора Ниш – граница Републике Северне Македоније, која је донета 07.11.2002. године и објављена у „Сл. гласнику РС“, бр.77/02 од 17.11.2002. године, донета и одлука о усвајању Плана генералне регулације Општине Бујановац и то 28.12.2005. године, а

објављена је у гласилу број 30/05 Пчињског округа дана 30.12.2005. године. План Генералне регулације Бујановац, који представља разраду Генералног плана Бујановац, објављен је у „Сл. гласнику Општине Бујановац“ број 3/2013 године. Првостепени суд налази да је накнада морала бити обрачуната према стварном статусу земљишта, јер је обавеза органа општине била да изврше промену у јавним књигама промењене намене земљишта.

Другостепени суд прихватајући утврђено чињенично стање првостепеног суда, одбија тужбени захтев, налазећи да се План генералне регулације Бујановац, који представља разраду Генералног плана Бујановца, а објављен је у „Сл. гласнику Општине Бујановац“ број 3 од 21.11.2013. године, не може применити јер је план донет након што је закључен Споразум између странака 15.03.2012. године.

Тачно је да се према одредби члана 197. Устава РС правни акти не могу примењивати ретроактивно, пре доношења и пре њиховог објављивања у службеном гласилу, али према приложеним доказима и правним актима које је другостепени суд пропустио да цени до промене намене експроприсаног земљишта је дошло на основу Уредбе из 2002. године и Плана генералне регулације Општине Бујановац из 2005. године, док акт из 2013. године представља њихову разраду и заиста јесте донет након споразума о накнади закљученог између странака. Наведени акти нису цењени од стране другостепеног суда, а релевантни су за правилну примену материјалног права.

Зато је на основу члана 416. ЗПП, одлучено као у изреци, па се списи враћају другостепеном суду да поново одлучи о жалби туженог имајући у виду примедбе из овог решења.

**Председник већа - судија
Татјана Матковић Стефановић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић